

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

(Community Information Radar Analysis)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

“เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนเพื่อพัฒนาสารสนเทศชุมชน”

COMMUNITY INFORMATION RADAR ANALYSIS

1. วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนด้วย RADAR ANALYSIS

โปรแกรม Community Information Radar Analysis นับเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศอย่างง่าย ที่ถูกพัฒนาจากโปรแกรม Microsoft Excel โดยมุ่งเน้นให้ผู้ใช้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญต่างๆ ของชุมชนในการจัดทำระบบสารสนเทศชุมชน ให้เป็นไปตามเกณฑ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

- 1) สารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านอาชีพ
- 2) สารสนเทศเพื่อการจัดการทุนของชุมชน
- 3) สารสนเทศเพื่อจัดการความเสี่ยงของชุมชน
- 4) สารสนเทศเพื่อแก้ปัญหาคาความยากจน
- 5) สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการชุมชน

เพื่อต้องการให้ชุมชนได้วิเคราะห์และทราบถึงปัญหาของชุมชน จากข้อมูลที่มีอยู่โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ได้อย่างน้อย 1 ด้านเพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสารสนเทศที่ส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุง หรือพัฒนา คุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ให้เกิดคุณภาพชีวิตของคนและชุมชน ที่ดีขึ้นหรือ มีการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมขึ้นได้

การวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชนจึงเป็นขั้นตอนสำคัญ โดยนำข้อมูลที่จำเป็นของชุมชนมาวิเคราะห์ ไม่ว่าจะ เป็นข้อมูลที่จัดเก็บเป็นประจำและบ่งชี้สภาพปัญหาของชุมชนเช่น ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) นอกจากนี้ ข้อมูลอื่นๆที่มีในชุมชน หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชุมชน รวมทั้งความต้องการที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพชีวิตก็สามารถนำมาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ในโปรแกรม Community Information Radar Analysis ได้

2. เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนา 5 ด้าน

FACTOR ANALYSIS

ความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวชี้วัดกับประเด็นปัญหาของชุมชน

1. ด้านการพัฒนาด้านอาชีพ

จปฐ.

- 19. คนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้
- 20. คนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้
- 21. คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้
- 23. ครึ่งเรือนมีการเก็บออมเงิน

กชช.2
ค

- 4. น้ำเพื่อการเกษตร
- 6. การมีที่ดินทำกิน
- 8. การมีงานทำ
- 9. การทำงานในสถานประกอบการ
- 14. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว
- 26. คุณภาพดิน
- 27. การใช้ประโยชน์ที่ดิน
- 28. คุณภาพน้ำ

2. ด้านการบริหารจัดการทุน

จปฐ.

- 23. ครึ่งเรือนมีการเก็บออมเงิน
- 26. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อย สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- 27. ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาคีรัฐหรือเอกชน
- 28. ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาคีรัฐ หรือเอกชน
- 30. ครึ่งเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น

กชช.2
ค

- 1. ถนน
- 2. น้ำดื่ม
- 3. น้ำใช้
- 4. น้ำเพื่อการเกษตร
- 5. การไฟฟ้า
- 6. การมีที่ดินทำกิน
- 7. การติดต่อสื่อสาร
- 10. ผลผลิตจากการทำนา
- 11. ผลผลิตจากการทำไร่
- 12. ผลผลิตจากการทำการเกษตรอื่นๆ
- 13. การประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือน
- 14. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว
- 18. ระดับการศึกษาของประชาชน
- 23. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

3. ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงชุมชน

จปฐ.

- 1. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป
- 2. เด็กแรกเกิด ได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน
- 3. เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค
- 4. ครั้วเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน
- 5. ครั้วเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม
- 6. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี
- 7. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที
- 8. ครั้วเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร
- 11. ครั้วเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ
- 12. ครั้วเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ
- 13. ครั้วเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี
- 14. ครั้วเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 15. เด็กอายุ 3-5 ปีได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน
- 16. เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี
- 17. เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า
- 18. คนในครั้วเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ
- 19. คนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่าย
- 24. คนในครั้วเรือนไม่ดื่มสุรา
- 25. คนในครั้วเรือนไม่สูบบุหรี่
- 31. ครอบครัวมีความอบอุ่น

กชช.2
ค

- 15. ความปลอดภัยในการทำงาน
- 16. การป้องกันโรคติดต่อ
- 17. การกีฬา
- 29. การปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น
- 30. การจัดการสภาพสิ่งแวดล้อม
- 31. ความปลอดภัยจากยาเสพติด
- 32. ความปลอดภัยจากภัยพิบัติ
- 33. ความปลอดภัยจากความเสี่ยงในชุมชน

4. ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน

จปฐ.

- 19. คนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้
- 20. คนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้
- 21. คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้
- 22. รายได้เฉลี่ยของคนในครั้วเรือนต่อปี

กชช.2
ค

- 1. ถนน
- 7. การติดต่อสื่อสาร
- 10. ผลผลิตจากการทำนา
- 11. ผลผลิตจากการทำไร่
- 12. ผลผลิตจากการทำการเกษตรอื่นๆ
- 18. ระดับการศึกษาของประชาชน
- 19. อัตราการเรียนรู้ต่อของประชาชน
- 20. การได้รับการศึกษา
- 23. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

5.ด้านการบริหารจัดการชุมชน

จปฐ.

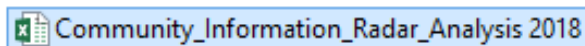
- 9. คริวเรือมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน
- 10. คริวเรือมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน
- 11. คริวเรือมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ
- 12. คริวเรือไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ
- 14. คริวเรือมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 26. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- 27. ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน
- 28. ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน
- 29. ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน
- 30. คริวเรือมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น

กชช.2ค

- 14. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว
- 21. การมีส่วนร่วมของชุมชน
- 22. การรวมกลุ่มของชุมชน
- 24. การเรียนรู้โดยชุมชน
- 25. การได้รับความคุ้มครองทางสังคม
- 27. การใช้ประโยชน์ที่ดิน
- 29.การปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น

3. เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย Radar Analysis

3.1 คลินิกไอคอน Community_Information_Radar_Analysis 2018

โปรแกรมแบ่งการใช้งานเป็น 4 ส่วน

- 3.1.1 Data: ข้อมูล
- 3.1.2 Radar Diagram: วิเคราะห์ข้อมูลแต่ละประเภท
- 3.1.3 Radar Analysis: วิเคราะห์ข้อมูลภาพรวม
- 3.1.4 Logic Model: แผนบูรณาการการพัฒนาคุณภาพชีวิต

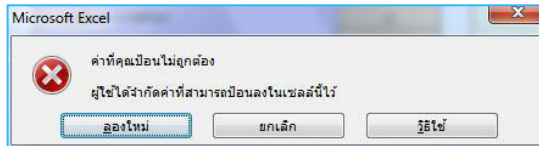
3.2 คลิกเลือกส่วนที่หนึ่ง Data เพื่อคีย์ข้อมูลชุมชน

- 3.2.1 ข้อมูล จปฐ. คีย์ข้อมูลเฉพาะร้อยละที่ไม่ผ่านเกณฑ์(เฉพาะข้อมูลที่ตกเกณฑ์) ตามแบบสรุปคุณภาพชีวิตของคริวเรือ ทั้ง 31 ตัวชี้วัด (ตัวชี้วัด จปฐ. ปี 2560 – 2564)
- 3.2.2 ข้อมูล กชช. 2ค คีย์ค่าคะแนนระดับปัญหาตามแบบสรุปสภาพปัญหาของหมู่บ้านทั้ง 33 ตัวชี้วัดคือ 1=ปัญหามาก, 2=ปัญหาปานกลาง, 3=ปัญหาน้อย (ตัวชี้วัด กชช. 2ค ปี 2560)
- 3.2.3 ข้อมูลอื่นๆ หากชุมชนมีข้อมูลอื่นนอกเหนือจากข้อมูล จปฐ. และ ข้อมูล กชช. 2ค แล้วให้วิเคราะห์ข้อมูลนั้นเป็น 5 ด้านตามประเด็นการพัฒนาหมู่บ้านสารสนเทศชุมชนจากนั้น ให้คีย์ข้อมูลตามช่องที่กำหนดไว้ 2 ช่องคือ
 - 1) ช่องสี่เหลี่ยม ให้คีย์รายละเอียดชื่อข้อมูลนั้นๆ เช่น ข้อมูลภูมิปัญญา
 - 2) ช่องสี่เหลี่ยม ให้คีย์ระดับของปัญหาของข้อมูลนั้นโดย
 - 1=ปัญหามาก, 2=ปัญหาปานกลาง, 3=ปัญหาน้อย

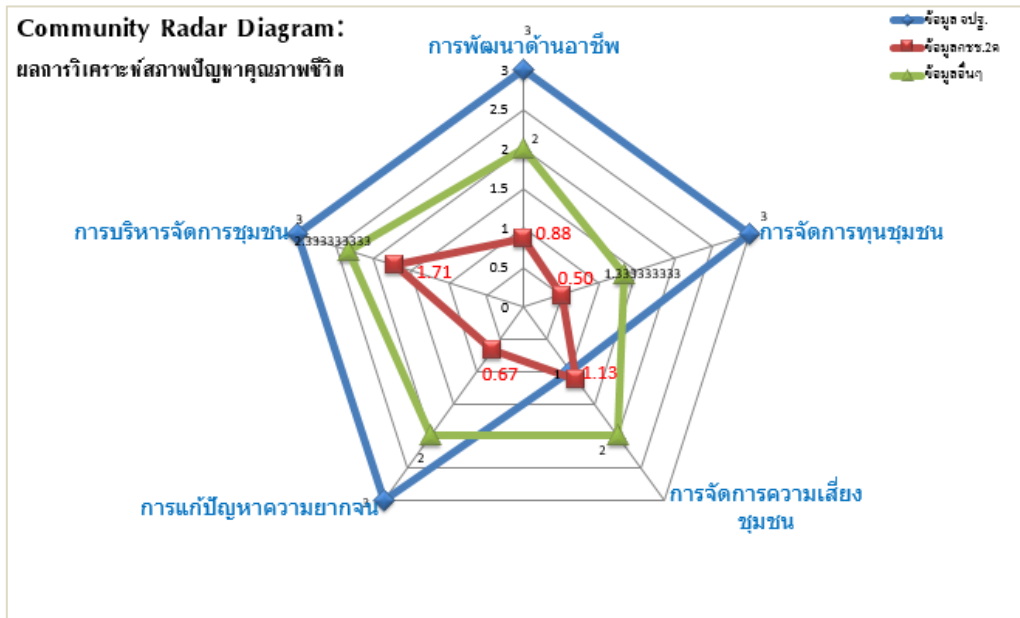
สรุปข้อมูลชุมชนกลุ่มบ้าน		ระดับปัญหา	
ข้อมูล จปฐ.	ข้อมูล กชช.2ค	ข้อมูล อื่น ๆ	ระดับปัญหา
หมวดที่ 1 สุขภาพ มี 7 ตัวชี้วัด 1. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป 11 2. เด็กแรกเกิด ได้กินนมแม่อย่างเดียวยาวนาน 6 เดือนขึ้นไป 11 3. เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสงเคราะห์ ครบทุกตัวที่กินได้ 11 4. ครรภ์เรื้อรังกินอาหารออกสูกษณะ ปวดศีรษะ และไตมาตุรฐาน 11 5. ครรภ์เรื้อรังมีการใช้ยาเพื่อปรับค่า บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม 11 6. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับบริการตรวจสุขภาพประจำปี 11 7. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที 11 หมวดที่ 2 สภาพแวดล้อม มี 7 ตัวชี้วัด 8. ครรภ์เรื้อรังมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และมีบ้านมีสภาพคงทนถาวร 11 9. ครรภ์เรื้อรังนำสื่อบริการรับคืนและรีไซเคิลของเหลือใช้ อย่างน้อยคนละ 5 ชิ้น 11 10. ครรภ์เรื้อรังมีน้ำไปใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน 11 11. ครรภ์เรื้อรังมีการใช้รถจักรยานยนต์เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด แล 11 12. ครรภ์เรื้อรังไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ 11 13. ครรภ์เรื้อรังมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกต้อง 11 14. ครรภ์เรื้อรังมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 11 หมวดที่ 3 การศึกษา มี 5 ตัวชี้วัด 15. เด็กอายุ 3-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน 11 16. เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี 11 17. เด็กอายุ 15-19 ปี ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า 11 18. คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่ทำงาน 11 19. คนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ 11 หมวดที่ 4 การมีงานทำและรายได้ มี 4 ตัวชี้วัด 20. คนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ 11 21. คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ 11 22. รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี 11 23. ครรภ์เรื้อรังมีการเก็บออมเงิน 11 หมวดที่ 5 ค่านิยม มี 8 ตัวชี้วัด 24. คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา 11 25. คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ 11 26. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง 11 27. ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาคี หรือภาคเอกชน 11 28. ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาคี หรือภาคเอกชน 11 29. ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาคี หรือภาคเอกชน 11 30. ครรภ์เรื้อรังมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น 11 31. ครอบครัวมีความอบอุ่น 11	ด้านที่ 1 ด้านโครงสร้าง 1. ถนน 4 2. น้ำดื่ม 3 3. น้ำใช้ 3 4. น้ำเพื่อการเกษตร 1 5. การไฟฟ้า 2 6. การมีที่ดันทักัน 3 7. การตัดต่อสื่อสาร 3 ด้านที่ 2 ด้านสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ 8. การมีงานทำ 3 9. การทำงานในสถานประกอบการ 1 10. ผลผลิตจากการทำนา 2 11. ผลผลิตจากการทำไร่ 1 12. ผลผลิตจากการทำเกษตรอื่น ๆ 1 13. การประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือน 1 14. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว 1 ด้านที่ 3 สุขภาพอนามัย 15. ความปลอดภัยในการทำงาน 1 16. การป้องกันโรคติดต่อ 2 17. การกีฬา 1 ด้านที่ 4 ความรู้และการศึกษา 18. ระดับการศึกษาของประชาชน 1 19. อัตราการเรียนต่อของประชาชน 2 20. การได้รับการศึกษา 1 ด้านที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของชุมชน 21. การมีส่วนร่วมของชุมชน 2 22. การรวมกลุ่มของชุมชน 3 23. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน 1 24. การเรียนรู้โดยชุมชน 2 25. การได้รับความคุ้มครองทางสังคม 3 ด้านที่ 6 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 26. คุณภาพดิน 2 27. การใช้ประโยชน์ที่ดิน 1 28. คุณภาพน้ำ 2 29. การปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น 1 30. การจัดการสภาพสิ่งแวดล้อม 1 ด้านที่ 7 ความเสี่ยงของชุมชนและภัยพิบัติ 31. ความปลอดภัยจากภัยพิบัติ 2 32. ความปลอดภัยจากภัยพิบัติ 1 33. ความปลอดภัยจากความเสี่ยงในชุมชน 1	สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพ การสนับสนุนอาชีพเสริม 1 ด้านทุนในการผลิตสูง 2 ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ 3 ความต้องการเครื่องสูบน้ำ 2 สารสนเทศเพื่อการจัดการชุมชน การสนับสนุนเงินทุน 1 การฟื้นฟูสภาพดินและปลูกป่า 2 การรักษาพื้นที่สีดิวท้องถิ่น 1 ผลผลิตผลาราคากต่ำ 1 สารสนเทศเพื่อการจัดการความเสี่ยงชุมชน ส่งเสริมการจ้างทำบัญชีครัวเรือน 2 การศึกษาความสะอาดในครัวเรือน/ชุมชน 2 การใช้สารเสพติด (สารระเหย, ยาสูบ, ยาบ้า, เฮโรอีน) 1 ใช้สารเคมีในการเกษตรในเหมาะสม 2 สารสนเทศเพื่อการแก้ปัญหาความยากจน ทุนอุดหนุน 2 ชุมชนที่อยู่นอกชายฝั่งของชนวนยากจน 2 สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการชุมชน ชุมชนเข้มแข็งสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน 3 ความสัมพันธ์การทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่น 1 ปัญหาสิ่งแวดล้อมของครัวเรือน เช่น ขยะ 2 กรณีพิพาทที่เกิดขึ้นในชุมชน 3 กลุ่มผู้เฝ้าระวัง 2 คลังสินค้าของผู้นำชุมชนท้องถิ่น 3	ป้อนค่าในช่องสีส้ม 3=ปัญหาเล็กน้อย 2=ปัญหาปานกลาง 1=ปัญหาหนัก หากมีคะแนน 1 ในทุกประเภทคะแนน แสดงถึงชุมชนที่ ปลอดภัย ครอบคลุม ระดับ ปัญหา 3-5 ปัญหาเล็กน้อย 3-5 ปัญหาปานกลาง 1-5 ปัญหาหนัก

3.2.4 การคีย์ค่าคะแนนระดับปัญหาลงในช่องที่กำหนดคือ 1, 2, 3 หากมีการคีย์ข้อมูลผิดพลาดหรือขาดเคลื่อนไปจากรูปแบบที่กำหนดแล้ว จะแสดง POP UP แจ้งเตือนให้ทราบเพื่อแก้ไขข้อมูล

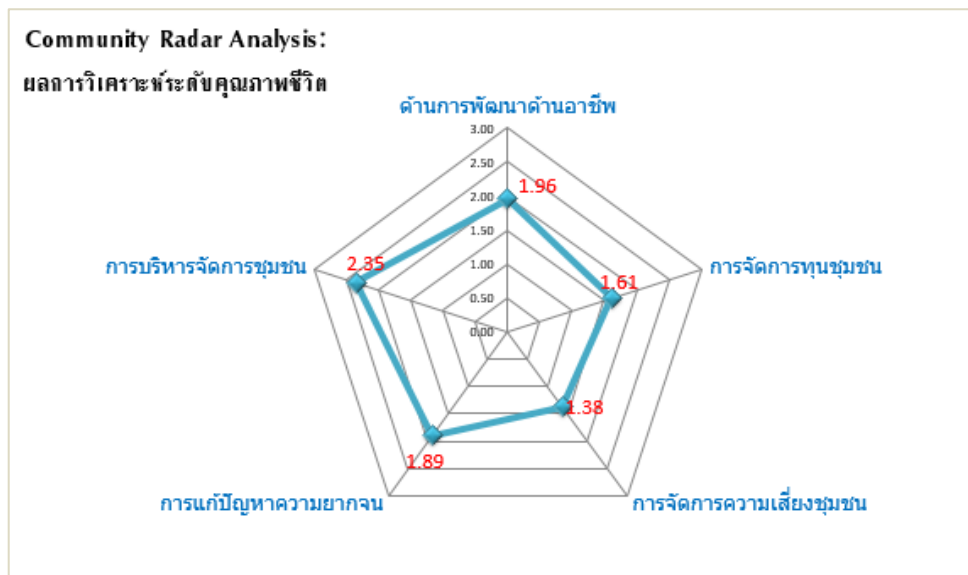
ข้อมูลกชช.2ค	ระดับปัญหา
ด้านที่ 1 ด้านโครงสร้าง	
1. ถนน	4
2. น้ำดื่ม	3
3. น้ำใช้	3
4. น้ำเพื่อการเกษตร	1
5. การไฟฟ้า	2
6. การมีที่ดันทักัน	3
7. การตัดต่อสื่อสาร	3
ด้านที่ 2 ด้านสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	
8. การมีงานทำ	3
9. การทำงานในสถานประกอบการ	1
10. ผลผลิตจากการทำนา	2
11. ผลผลิตจากการทำไร่	1
12. ผลผลิตจากการทำเกษตรอื่น ๆ	1
13. การประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือน	1
14. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว	1

3.3 คลิกเลือกส่วนที่สอง **Radar Diagram** เพื่อดูผังเรดาร์ ที่แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนซึ่งบ่งชี้ปัญหาและประเด็นของการพัฒนาสารสนเทศชุมชนให้ตรงกับปัญหาของชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่างๆ ต่อไป

3.4 คลิกเลือกส่วนที่สาม **Radar Analysis** เพื่อดูภาพรวมของผลการวิเคราะห์สารสนเทศของชุมชน

หมายเหตุ ชุมชนสามารถใช้ผลการวิเคราะห์จาก : Radar Diagram หรือ Radar Analysis อย่างไม่อย่างหนึ่งได้ ขึ้นอยู่กับเวทีประชาคมการมีส่วนร่วม และความต้องการของชุมชน

3.5 คลินิกเลือกส่วนที่ Logic Model แผนบูรณาการการพัฒนาคุณภาพชีวิต

Logic Model	วิเคราะห์ แผนงาน โครงการจัดการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต					PLAN
กลุ่มโครงการ						
ประเด็นปัญหา	การจัดการความเสี่ยงชุมชน				ค่าคะแนน:	1.38
ประเด็นควรพิจารณา	เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป, และโตเกินนมแม่อย่างเร็ว 8 เดือนแรกติดต่อกัน, เด็กอายุ 0-12 ปี ใ้ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครห, ินอาหารถูกสุขลักษณะ, การใช้จ่ายบรรเทาอาการเจ็บป่วยอย่างเหมาะสม, อายุ 35 ปีขึ้นไปได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี, การออกกำลังกาย, ความมั่นคงในที่อยู่อาศัย, การจัดบ้านเรือนถูกสุขลักษณะ, การถูกรบกวนจากมลพิษ, การป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติ, ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน, เด็กอายุ 3-5 ปี ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน, เด็กอายุ 8-14 ปี ใ้รับการศึกษาระดับชั้น 8 ปี, เด็กจบชั้น ม.3 ใ้เรียนต่อ, คนที่จบการศึกษาระดับชั้น 8 ปี ใ้รับการฝึกอบรมอาชีพ, การอ่าน เขียนภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่ายได้, การดื่มสุรา, การสูบบุหรี่,					
Inputs ปัจจัยดำเนินการ	Outputs กิจกรรม Activities ผู้มีส่วนร่วม Participation		Outcomes Short term Medium term Long term			
คน						
เจ้าหน้าที่, ผู้นำชุมชน, แกนนำ, ครูเรือนเป้าหมาย	กิจกรรมแหล่งอาหารเพื่อสุขภาพ - อบรมสร้างความรู้ความเข้าใจ - วั	จำนวนพื้นที่เป้าหมาย	ตัวชี้วัดเป้าหมาย	ตัวชี้วัดเป้าหมาย		
งบประมาณ: Budget						

4. เทคนิคการแปลความ

4.1 การแปลความ Radar Diagram

จากการคีย์ข้อมูล (ตามข้อ 3.2) จะเห็นได้ว่าร้อยละไม่ผ่านเกณฑ์ของข้อมูล จปฐ. และระดับปัญหา ของข้อมูล กชช. 2ค มีค่าคะแนนที่ต่างกันระหว่างสองชุดข้อมูล และโปรแกรมได้ทำการแปลงข้อมูลคุณภาพเป็นข้อมูลเชิงปริมาณเรียบร้อยแล้วเพื่อการนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วย **ผังเรดาร์** หลายเหลี่ยมซึ่งจะสะท้อนภาพของผลการวิเคราะห์ทั้งหมดออกมาแสดงให้เห็นถึงปัญหาของชุมชน ในด้านต่างๆ ตามด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างชัดเจน

ข้อมูล จปฐ.	ร้อยละไม่ผ่านเกณฑ์
หมวดที่ 4 รายได้ก้าวหน้า	
21. อายุ 15-60 ปีเต็มมีอาชีพและรายได้	20
22. คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้	10.17
23. คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าคนละ 30000 บาทต่อปี	4.44
24. ครัวเรือนมีการออมสิน	

ข้อมูล กชช.2ค	ระดับปัญหา
ด้านที่1 ด้านโครงสร้าง	
1.ถนน	2
2.น้ำดื่ม	3
3.น้ำใช้	3
4.น้ำเพื่อการเกษตร	1
5.การไฟฟ้า	2
6.การมีที่ดินทำกิน	3
7.การติดต่อสื่อสาร	3

4.1.1 เหลี่ยม หมายถึงหัวข้อการพัฒนาทั้ง 5

ด้าน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อแสดงถึงผลการวิเคราะห์ปัญหาแต่ละด้าน ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

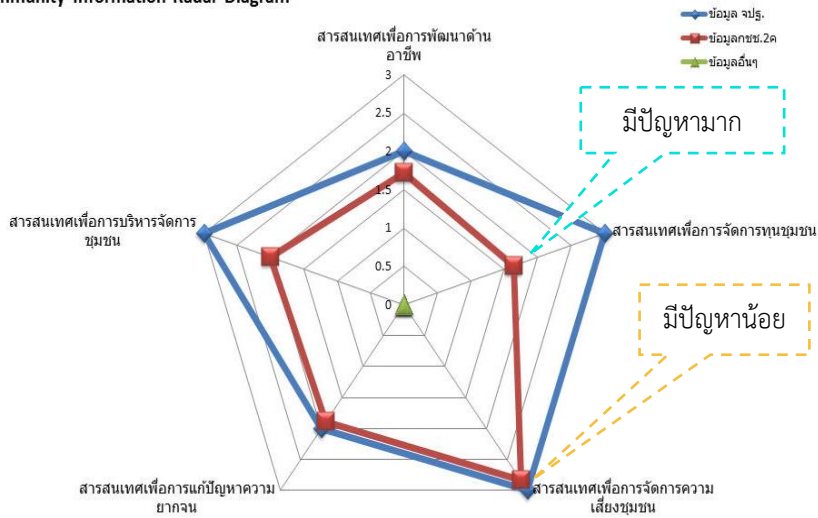
4.1.2 ค่าคะแนนในสเกล มีตั้งแต่ 0, 1, 2, และ 3 หมายถึงระดับปัญหาในแต่ละด้านของชุมชน

4.1.3 กราฟเส้น แสดงข้อมูลแต่ละกลุ่มที่นำมาวิเคราะห์ให้เห็นภาพชัดเจน และมีคำอธิบายกำกับตามสีของกราฟเส้นนั้น เช่น **สีน้ำเงิน**=ข้อมูล จปฐ., **เส้นสีแดง** = ข้อมูล กชช. 2ค และ **เส้นสีเขียว**=ข้อมูลอื่นๆ

4.1.4 การแปลค่า เพื่อง่ายในการวิเคราะห์ สามารถจัดกลุ่มค่าคะแนนในสเกลได้ดังนี้ ค่าคะแนนอยู่ในช่วง 0-1 มีปัญหามาก หรือประเด็นที่มีค่าคะแนนช่วงที่ 1-2 มีปัญหาปานกลาง และค่าคะแนนช่วงที่ 2-3 มีปัญหาน้อย ดังนั้น ในกรณีที่ค่าคะแนนสูงสุดที่ 3 คะแนน ในแต่ละด้าน

แสดงถึงสถานะปัญหาในสเกลของผังได้ว่ามีปัญหาน้อย หรือไม่มีปัญหาเลย ในทางกลับกัน ในกรณีที่จะคะแนนต่ำสุดที่ 0 ในแต่ละด้าน แสดงถึงสถานะปัญหาในสเกลของผังได้ว่า มีปัญหา มากที่สุด

Community Information Radar Diagram

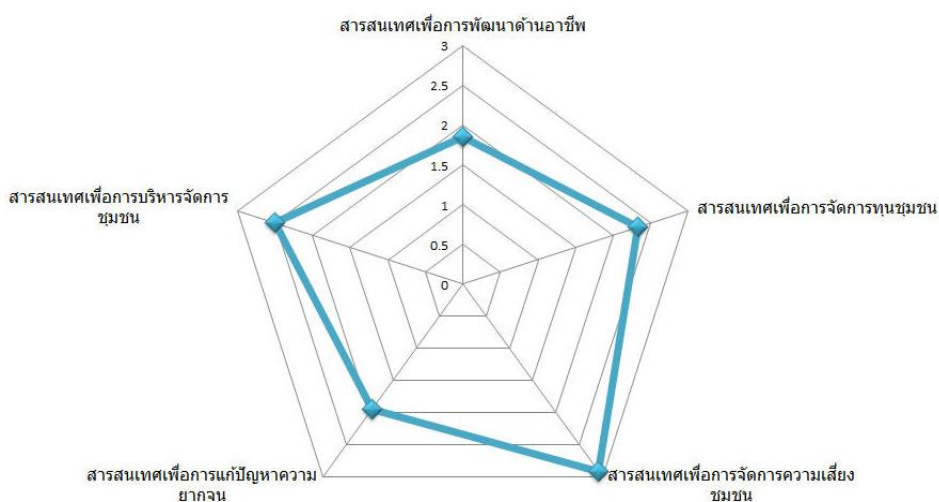
ตัวอย่าง

การอ่านค่า การวิเคราะห์ Radar Diagram กรณีอ่านค่าเส้นเดียวของ ข้อมูล กชช 2ค. (เส้นแดง)
 - ด้านสารสนเทศเพื่อการจัดการทุนของชุมชนนี้จะมี **ปัญหามากที่สุด**
 - ด้านด้านการจัดการความเสี่ยงชุมชนจะมี **ปัญหาน้อยที่สุด**

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ การเลือกประเด็นในการพัฒนาทั้ง 5 ด้านนั้น ชุมชนควรเลือกด้านที่มีระดับปัญหามากที่สุด หรือค่าคะแนนในสเกลอยู่ใกล้ 0-1 เป็นอันดับแรก หรือประเด็นที่มีค่าคะแนนช่วงที่ 1-2 เป็นอันดับสอง และค่าคะแนนช่วงที่ 2-3 เป็นอันดับสาม ตามลำดับจากปัญหามากไปปัญหาน้อย นอกจากนั้นชุมชนยังสามารถเลือกประเด็นในพัฒนาตามความสำคัญของข้อมูลที่มีผลกระทบโดยตรงกับชุมชนได้อีกรูปแบบหนึ่ง เช่น ข้อมูล กชช. 2ค มีระดับปัญหาปานกลาง และมีค่าคะแนนในสเกลช่วงที่ 1-2 ในประเด็นการพัฒนาด้านทุนชุมชนและถือว่าเป็นปัญหามากที่สุดและส่งผลกระทบโดยตรงต่อชุมชน จึงอาจพิจารณาเลือกประเด็นนี้เพื่อพัฒนา

4.2 การแปลความ Radar Analysis

- 4.2.1 ผังเรดาร์ห้าเหลี่ยม แสดงประเด็นการพัฒนาทั้ง 5 ด้าน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งบ่งบอกถึงผลการวิเคราะห์ปัญหาภาพรวมทั้งหมดของชุมชน
- 4.2.2 ค่าคะแนนในสเกล มีตั้งแต่ 0, 1, 2, และ 3 หมายถึงระดับปัญหาในแต่ละด้านของชุมชน
- 4.2.3 กราฟเส้น แสดงผลการวิเคราะห์ภาพรวมของชุมชน โดยมีค่าคะแนนมาจากการนำกลุ่มข้อมูล(ตามข้อ 4.1.3) มารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ผลที่ได้จึงเป็นเส้นกราฟเพียงเส้นเดียวเท่านั้น
- 4.2.4 การแปลค่า ในกรณีที่ค่าคะแนนสูงสุดที่ 3 คะแนน ในแต่ละด้าน แสดงถึงสถานะปัญหา ในสเกลของผังได้ว่ามีปัญหาน้อย หรือไม่มีปัญหาเลย ในกรณีที่ค่าคะแนนอยู่กึ่งกลางระหว่าง 2-1 ในแต่ละด้าน แสดงถึงสถานะปัญหาในสเกลของผังได้ว่ามีปัญหาระดับปานกลาง และในกรณีที่ค่าคะแนนต่ำสุดอยู่ใกล้สเกลที่ 1-0 ในแต่ละด้าน แสดงถึงสถานะปัญหา ในสเกลของผังได้ว่าชุมชนนั้นมีปัญหามาก
- 4.2.5 ผลการวิเคราะห์ จากภาพรวมของชุมชนที่วิเคราะห์จากข้อมูลจำนวนหลายข้อมูล แล้วสามารถแสดงผลเป็นหนึ่งเส้นในแผนผัง Radar Diagram ในการเลือกประเด็นในการพัฒนาทั้ง 5 ด้านนั้น ชุมชนควรเลือกด้านที่มีระดับปัญหามากที่สุด หรือค่าคะแนนในสเกลอยู่ใกล้ 0-1 เป็นอันดับแรก หรือประเด็นที่มีค่าคะแนนช่วงที่ 1-2 เป็นอันดับสอง และค่าคะแนนช่วงที่ 2-3 เป็นอันดับสาม ตามลำดับจากปัญหามาก ไปน้อย

จากตัวอย่างนี้ ชุมชนสามารถเลือกประเด็นในพัฒนาตามความสำคัญของข้อมูลทั้งหมดที่มีผลกระทบโดยตรงกับชุมชน ตัวอย่าง Community Radar Diagram นี้เส้น Radar มีระดับน้อยสุด ที่ด้านการพัฒนาด้านอาชีพ

(มีค่าคะแนนในสเกล ช่วงที่ 1-2) และเทียบค่าได้ระดับปัญหามานกลาง แต่เมื่อเปรียบเทียบกับค่าคะแนนด้านอื่นๆ ถือว่าเป็นปัญหามากที่สุดและส่งผลกระทบโดยตรงต่อชุมชน อาจพิจารณาเลือกประเด็นสารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพเพื่อพัฒนาสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนต่อไป

5. กรณีศึกษา (ตัวอย่าง)

5.1 กรณีศึกษา บ้านซึ้นนาค หมู่ที่ 6 ตำบลตุม อำเภอบางคนที จังหวัดศรีสะเกษ

จากตัวอย่างการศึกษาค้นคว้าข้อมูลอื่นๆ (ตามข้อ 3.2.3) เป็นข้อมูลที่มาจากงานวิจัยของชุมชน และความต้องการของคน ในชุมชนผ่านเวทีประชาคม ผ่านการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และการคัดเลือกปัญหาต่างๆ เพื่อนำไปสู่การแก้ไข ทำให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยผังเรดาร์ทำให้เห็นสะท้อนภาพของปัญหาทั้งหมดออกมาพร้อมกันทั้งสามเส้น จากข้อมูลทั้งสามกลุ่มได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

สารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านอาชีพ		สารสนเทศเพื่อการจัดการความเสี่ยงชุมชน	
ต้องการรับการสนับสนุนอาชีพเสริม	1	ส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน	2
ต้นทุนในการผลิตสูง	1	การรักษาความสะอาดในชุมชน	2
ปรับปรุงคุณภาพดิน	2	คนในชุมชนมีโรคภัย(เบาหวาน)	1
ลดการใช้สารเคมี	2	การณรงค์กำจัดลูกน้ำและยุงลาย	1
ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์	2	สารสนเทศเพื่อการแก้ปัญหาความยากจน	
สารสนเทศเพื่อการจัดการทุนชุมชน		หนี้สิน	1
เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร	1	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยของคนยากจน	2
การฟื้นฟูและปลูกป่า	2	ราคาสินค้าทางการเกษตรต่ำ	2
การรักษาพันธุ์ในห้วย	3	ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้	1
กลุ่มเครือข่ายกองทุนในชุมชน	2	สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการชุมชน	
ต้องการรับการสนับสนุนเงินทุน	1	ต้องการซ่อมแซมถนน	2
		มีตลาดรองรับสินค้าทางการเกษตร	1
		ขาดความสามัคคีแบ่งพังกว้างแบ่งสี	1
		ฟื้นฟูวัฒนธรรมในท้องถิ่น	1
		ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาทุย(ภาษาถิ่น)	1

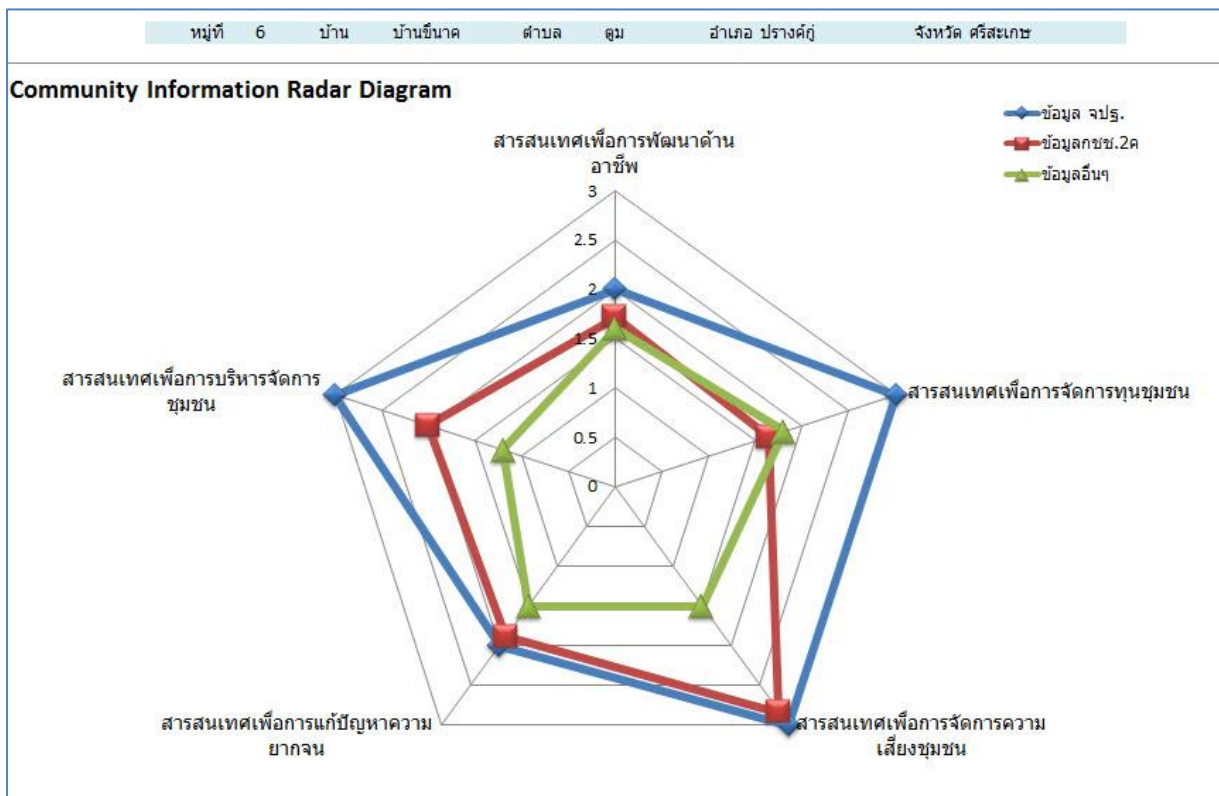
5.2 การแปลความ

5.2.1 การแปลค่า จากผลการวิเคราะห์ Radar Diagram

จะเห็นได้ว่าข้อมูลที่มาจากงานวิจัยของชุมชน และ ความต้องการของชุมชนนั้นมีค่าคะแนนในสเกลอยู่ที่ 1 - 2 ซึ่งหมายถึงปัญหาแต่ละด้านอยู่ระดับปานกลาง แต่ถือว่ามีค่าคะแนนต่ำสุด เมื่อเทียบกับข้อมูล จปฐ. และ กชช. 2ค

- ข้อมูล กชช. 2ค มีค่าคะแนนในสเกลอยู่ที่ 2-3 คือ มีปัญหาน้อยถึงปานกลาง และค่าคะแนน ในสเกลอยู่ที่ 1-2 คือมีปัญหาปานกลางถึงปัญหามาก
- ข้อมูล จปฐ. มีค่าคะแนนสูงสุดในสเกลถึงสามด้านด้วยกัน ซึ่งหมายถึงประเด็นทั้งสาม มีปัญหาน้อยหรือไม่มีปัญหาเลย และมีค่าคะแนนในสเกลที่ 2-3 อยู่สองประเด็น หมายถึงมีปัญหাপานกลาง

การเลือกประเด็นในการพัฒนาทั้ง 5 ด้านนั้น ชุมชนควรเลือกด้านที่มีระดับปัญหามากที่สุด หรือค่าคะแนนในสเกลอยู่ใกล้ 0-1, 1-2 และ 2 - 3 ตามลำดับจากปัญหามากไปปัญหาน้อย อีกทั้งยังสามารถเลือกประเด็นการพัฒนาที่มาจากกลุ่มของข้อมูลได้โดยตรง เช่น ข้อมูลวิจัย ของชุมชน,ข้อมูล จปฐ. และข้อมูล กชช. 2ค และยังสามารถเลือกประเด็นที่เห็นว่า มีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ของชุมชน ความต้องการของชุมชนนั้นๆ

ภาพตัวอย่าง : การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Radar Diagram ของ บ้านขนาดใหญ่ ตำบลตุม อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

โดยการใช้ **Radar Diagram** สามารถอ่านค่า Radar Diagram ได้ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลที่แสดงเส้นสีน้ำเงิน = ข้อมูล จปฐ. และหากหมู่บ้านต้องการ ใช้เพียงข้อมูล จปฐ. เพียงด้านเดียว มาวิเคราะห์ จะสามารถเลือกสารสนเทศชุมชนมาพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถเรียงจากมีปัญหามาก (จุดเข้าใกล้ 0) ไปหามีปัญหาน้อย (จุดเข้าใกล้ 3) ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 การพัฒนาด้านอาชีพ และด้านความยากจน (จุดมีค่า = 2)

อันดับที่ 2 การบริหารจัดการชุมชน การจัดการความเสี่ยงของชุมชน และการจัดการทุนชุมชน (จุดมีค่า = 3)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลที่แสดงเส้นสีแดง = ข้อมูล กชช. 2ค และหากหมู่บ้านต้องการใช้เพียงข้อมูล กชช. 2ค เพียงด้านเดียว มาวิเคราะห์ จะสามารถเลือกสารสนเทศชุมชนมาพัฒนาคุณภาพชีวิตสามารถเรียงจากมีปัญหามาก (จุดเข้าใกล้ 0) ไปหามีปัญหาน้อย (จุดเข้าใกล้ 3) ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 การพัฒนาด้านอาชีพ และการจัดการทุนชุมชน (จุดมีค่าใกล้ = 1.5)

อันดับที่ 2 การบริหารจัดการชุมชน และด้านความยากจน (จุดมีค่า = 2)

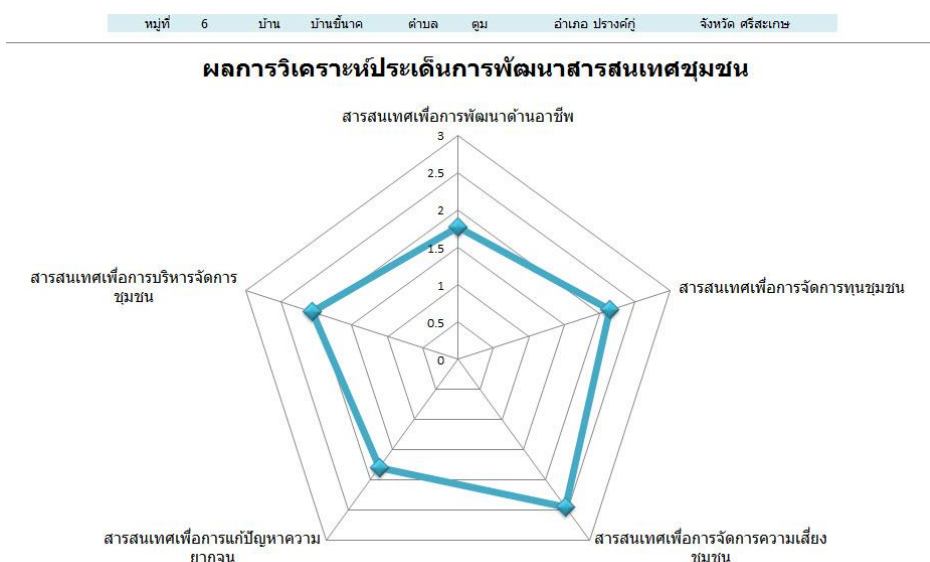
อันดับที่ 3 การจัดการความเสี่ยงของชุมชน (จุดมีค่า = 3)

3) การวิเคราะห์ข้อมูลที่แสดงเส้นสีเขียว ข้อมูลอื่นๆ = และหากหมู่บ้านต้องการใช้เพียงข้อมูลอื่นๆ เพียงด้านเดียว มาวิเคราะห์ จะสามารถเลือกสารสนเทศชุมชนมาพัฒนาคุณภาพชีวิตสามารถเรียงจากมีปัญหามาก (จุดเข้าใกล้ 0) ไปหามีปัญหาน้อย (จุดเข้าใกล้ 3) ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 การพัฒนาด้านอาชีพ และด้านความยากจน (จุดมีค่าประมาณ 2)

อันดับที่ 2 การบริหารจัดการชุมชน,การจัดการความเสี่ยงของชุมชน และการจัดการทุนชุมชน (จุดมีค่าอยู่ประมาณ 3)

5.2.2 การแปลค่า จากผลการวิเคราะห์ **Radar Analysis** ของบ้านขึ้นาค ตำบลตุมอำเภอรามัญ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพตัวอย่าง: การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ **Community Radar analysis** ของบ้านขึ้นาค ตำบลตุม อำเภอรามัญ จังหวัดศรีสะเกษ

จากภาพ คือการนำข้อมูลทั้ง 3 ด้านจากข้อ 5.2.1 (ข้อมูล จปฐ., กชช. 2 ค และด้านอื่นๆ) มาทำการวิเคราะห์ร่วมกันโดยโปรแกรม **Community Radar Analysis** จะปรากฏภาพรวมของชุมชนทั้งหมดซึ่งชุมชนสามารถเลือกประเด็นการพัฒนาตามผลวิเคราะห์ในแต่ละด้านที่แสดงค่าคะแนนของระดับปัญหาจากปัญหามากไปปัญหาน้อย จากผังเรดาร์นำเสนอผลการวิเคราะห์ ควรพิจารณาเลือกประเด็นพัฒนา (จากมีปัญหามากไปหา มีปัญหาน้อย) ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 ประเด็นการพัฒนาด้านอาชีพ (จุดมีค่า = 1.7)

อันดับที่ 2 การแก้ไขปัญหาความยากจน (จุดมีค่า = 1.9)

อันดับที่ 3 การบริหารจัดการทุนชุมชน (จุดมีค่า = 2)

อันดับที่ 4 การจัดการทุนชุมชน (จุดมีค่า = 2.2)

อันดับที่ 5 การบริหารจัดการทุนชุมชน (จุดมีค่า = 2.5)

ข้อสังเกต ค่าคะแนนที่ปรากฏในแต่ละสเกลนั้น แสดงถึงระดับของปัญหาแต่ละด้านของชุมชน เพื่อบ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของปัญหา เพื่อให้ชุมชนตระหนักว่าควรแก้ไขหรือพัฒนาด้านใดก่อน ซึ่งชุมชนเองอาจใช้ผลการวิเคราะห์ได้ทั้งจาก **Radar Diagram** ที่วิเคราะห์ปัญหาแต่ละด้านตามข้อมูลของชุมชน หรือใช้ผล การวิเคราะห์ภาพรวมของ **Community Radar Analysis** เพื่อสรุปปัญหาทั้งหมดให้เห็นภาพรวมของชุมชน และยังสามารถเพิ่มศักยภาพของชุมชนได้ด้วยการนำผลวิเคราะห์ที่มีค่าคะแนนสูงสุดในแต่ละประเด็นการพัฒนา เพื่อต่อยอดให้เป็นจุดแข็งให้กับชุมชน เพื่อดึงจุดด้อยที่มีระดับปัญหามากไปสู่การพัฒนาได้อีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งชุมชนสามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม ความต้องการของชุมชน